

PROGRAMOVÉ TÉZY NA REKTORKU VYSOKEJ ŠKOLY VÝTVARNÝCH UMENÍ V BRATISLAVE

PREAMBULA

Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave vidím ako školu, ktorá upúšťa od typológie tzv. „majstrovských škôl jedného kantora“ vytváraním širších polí vzdelávania prepojených s umeleckým výskumom, interdisciplinárnym uvažovaním a medzinárodným prostredím. Diskusie o tejto premene už teraz menia klímu na škole a spôsobujú to, že uvažujeme o štruktúre našej školy nehierarchicky, slobodne a demokraticky. Rozkladáme zodpovednosti za štúdium medzi pedagógov z viacerých generácií, vytvárame na škole také prostredia, ktorých kontúry budú viac tekuté a otvorené, než rigidne uzavreté do seba. Budúcnosť školy by mala stáť na spolupráci a komunikácii medzi odbormi a platformami, na inšpiratívnom a podnetnom prostredí, ktoré generuje vášeň pre poznanie a vzájomnú prajnosť pre individuálne i kolektívne napredovanie. Predstavujem si školu, ktorá sa aj v náročných ekonomických a sociálnych podmienkach dokáže chovať humánne a citlivo, dokáže si zachovať rozvahu, pretože vie, že kríza sa zdoľáva veľkorysým uvažovaním a principiálnymi postojmi. Našu školu vidím ako mienkotvornú inštitúciu, ktorá zásadným spôsobom ovplyvňuje charakter slovenskej spoločnosti.

SEDEM PROGRAMOVÝCH TÉZ

1. AKREDITAČNÝ PROCES

Posledné dva roky prebiehali na škole rozsiahle diskusie o štruktúre výučby s ohľadom na potreby našich absolventov pre prax. Prostredie umenia, dizajnu, architektúry, reštaurovania a teórie umenia sa dynamicky mení a je nevyhnutné, aby škola pravidelne tieto potreby redefinovala. Akreditačný proces sa síce formálne zavŕši v akademickom roku 2022/2023 komplexnou revíziou interných predpisov, ale podstatnejšie bude prijať na škole pravidelnosť diskusií o našich študentoch, ich vzdelávaní a ich profilácii ako našej prirodzenej a tvorivej debaty.

2. ARTCAMPUS

Výstavbu technologického pavilónu a internátu vnímam ako absolútnu prioritu pre rozvoj a napredovanie školy. Úloha budúceho vedenia bude stáť na zabezpečení finančného krytia výstavby, zabezpečení plynulej organizácie prípravných fáz pre samotnú výstavbu. Čas hraje v tejto veci proti nám, preto bude nevyhnutné systematicky a bez otáľania v tejto veci postupovať. Súčasne bude potrebné venovať pozornosť rekonštrukcii stávajúcej budovy na Drotárskej ceste, ktorá je vo veľmi zlom technickom stave. V nastávajúcom období bude potrebné začať premýšľať aj o historickej budove školy na Hviezdoslavovom námestí, o jej príprave na komplexnú rekonštrukciu aj vzhľadom k jej možným budúcim funkcionalitám.

3. ETICKÉ PROSTREDIE

Škola nesie zodpovednosť za jej etické prostredie, jej úlohou je vytvárať bezpečný a kolegiálny priestor, v ktorom sa môže rozvíjať slobodne a nezávisle tvorivá činnosť jej študentov a pedagógov. Som presvedčená o tom, že prajné prostredie je základom tvorivého myslenia, preto bude nevyhnutné nahlas hovoriť o tom, aké sú normy správania a vystupovania na akademickej pôde. Ide

o mimoriadne citlivú tému, ale nie je možné pred ňou ustúpiť, musíme jej spoločne čeliť, pretože je to jeden zo základných pilierov vzdelávania 21. storočia.

4. INTERNACIONALIZÁCIA

To, čo sme doposiaľ chápali pod pojmom internacionalizácia akademického prostredia, sa musí obsahovo nevyhnutne rozšíriť. Vojna na Ukrajine, agresia Číny voči Taiwanu, útlak žien v Afganistane, ale aj dôsledky utečeneckej krízy z roku 2015 musia byť integrované do medzinárodnej agendy našej školy. Pomoc a podpora našim partnerským školám v kritických oblastiach sveta nemusí byť veľká, ale musí byť cielená a účelná a najmä udržateľná, vtedy škola začne meniť svoju identitu, stáva sa spoločensky zodpovednou autoritou. Stáva sa lídrom umeleckých škôl v európskom prostredí, pretože aktívne presadzuje princípy demokracie, slobody a nezávislosti.

5. ŠTRUKTÚRA ŠKOLY

Vznikom nových študijných programov nastane v nastávajúcom období intenzívna transkatedrová komunikácia. Nastanú situácie, v rámci ktorých sa budeme ťažiskovo rozprávať o potrebách jednotlivých študijných programov a nie o potrebách katedier. Túto tendenciu časom posilní aj technologický pavilón, ktorý by mal byť demokratickým prostredím zabezpečujúcich nielen produkciu študentských prác, ale malo by ísť predovšetkým o aktívne miesto určené pre technologický výskum, pre bádanie rôznych inovatívnych a experimentálnych metód umeleckej praxe, ale aj projektových spoluprác študentov a pedagógov školy. Budúce vedenie bude musieť otvoriť diskusiu k tejto otázke a spolu s kolegami hľadať riešenia pre novú zmysluplnú štruktúru našej školy.

6. AUDIT

Extrémny nárast administratívnych povinností, ktoré sú vyžadované zákonmi ako aj nariadeniami štátnych inštitúcií, smeruje nevyhnutne k tomu, aby sme na škole zrealizovali audit týchto činností, aby sme zmerali pracovnú záťaž jednotlivých oddelení, ktoré majú vytvárať administratívne zázemie pre vzdelávaciu a tvorivú činnosť na škole. V skutočnosti nevieme teraz presne povedať, či máme dostatočné personálne krytie na tento typ práce, alebo nie. Preto je nevyhnutné mať v rukách presné parametre, aby sme mohli zrealizovať nápravu v prospech aspoň čiastočnej debyrokratizácie pracovných povinností učiteľov. Procesy na škole by mali byť jasné, jednoduché a časovo nenáročné.

7. OSOBNÉ

Som presvedčená o tom, že pozícia rektora musí mať presah aj smerom do externého prostredia školy. Pre mňa je vlastné písanie do novin. Zaujímajú ma ľudské práva, extrémizmus a radikalizmus v spoločnosti, ochrana pamiatok, legislatíva vysokého školstva. Napriek tomu, že sme ako škola kvôli týmto textom išli do konfliktu s oficialitou alebo s inými školami, nikdy som nemusela kalkulovať, pretože ma škola vždy podržala. To je niečo, čo iní rektori na svojich školách nemajú.

Sedem programových téz je len prvých sedem. Za nimi pokračujú ďalšie. Ale týchto sedem je z môjho pohľadu najdôležitejších.

V Bratislave, dňa 25.08.2022

.....